

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

07 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Elena Covalenco, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

juducând în ședință, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Armanu-Ghemu Ludmila în numele inculpatului Cernoivan Nicolae, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, în cauza penală privindu-l pe

Cernoivan Nicolae Anatolii, născut la 11 septembrie 1986, originar din mun. Chișinău, com. Băcioi, str. Independenței 90 și domiciliat în mun. Chișinău, str. Cuza-Vodă 24, ap. 152.

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 14.01.2015 - 21.10.2015;

instanța de apel: 13.11.2015 - 23.02.2016;

instanța de recurs: 12.04.2016 - 07.06.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Asupra admisibilității recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni, din 21 octombrie 2015, cauza fiind examinată în procedura prevăzută de art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, Cernoivan Nicolae, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 1 an.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei, stabilindu-i-se un termen de probațiune lui Cernoivan Nicolae de 1 an.

De la Cernoivan Nicolae, a fost încasat în folosul lui Cosovan Vladimir prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 1 200 euro, iar în folosul lui

Bîrsa Fiodor, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 6 000 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, Cernoivan Nicolae la 18 noiembrie 2010, având scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul că intenționează să procure de la Cosovan Vladimir, automobilul de model „Vaz 21093”, cu n/î CO AO 644, l-a convins pe ultimul să-i transmită în posesie automobilul dat, având drept scop însușirea lui fără a intenționa să îndeplinească angajamentul asumat de a-i transmite suma de 1 200 euro. Ulterior, continuându-și acțiunile sale infracționale, intrând în posesia automobilului, la 20 ianuarie 2011, fără a deține careva acte de proprietate, prin înșelăciune și abuz de încredere, l-a convins pe Bîrsa Fiodor că, automobilul de model „Vaz 21093” cu n/î CO AO 644 îi aparține și i l-a vândut contra sumei de 6 000 lei.

În urma acțiunilor lui Cernoivan Nicolae lui Bîrsa Fiodor i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil în sumă de 6 000 lei, iar lui Cosovan Vladimir un prejudiciu material considerabil în sumă de 1 200 euro, echivalentul a 19 189, 92 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către părțile vătămate Cosovan Vladimir și Bîrsa Fiodor, prin care au solicitat aplicarea unei pedepse penale mai aspre în privința inculpatului Cernoivan Nicolae.

Astfel, părțile vătămate au indicat că, pedeapsă numită este prea blândă, având în vedere caracterul și gradul prejudiciabil, a infracțiunii săvârșite ca fiind una gravă și mai ales că instanța de fond nu a ținut cont de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii și de poziția acuzatorului de stat care a cerut ca să-i numească o pedeapsă mai aspră.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016, apelurile declarate împotriva sentinței, de către părțile vătămate Cosovan Vladimir și Bîrsa Fiodor au fost admise, casată sentința în partea numirii pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, după cum urmează, lui *Cernoivan Nicolae Anatolii* în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, i-a fost numită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a conchis, că verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță și suplimentar de către instanța de apel, a ajuns la concluzia că apelurile urmează a fi admise, cu casarea sentinței atacate și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, *din următoarele considerente:*

La pronunțarea sentinței instanța de judecată corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, inculpatul Cernoivan Nicolae, a săvârșit infracțiunea imputată lui.

Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală respectivă și care au fost corect apreciate, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Așadar, instanța de apel a conchis că, vina inculpatului Cernoivan Nicolae, se dovedește integral de întreaga sistemă de probe, materiale și documente anexate la dosar, cât și de declarațiile inculpatului Cernoivan Nicolae, declarațiile părților vătămate Cosovan Vladimir și Bîrsa Fiodor și a martorului Bulumez Vasile.

Totodată, potrivit materialelor cauzei (*f.d. 196, vol. I*), inculpatul Cernoivan Nicolae, în cadrul examinării cauzei în instanța de fond a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, cauza fiind examinată în instanța de fond în procedură simplificată.

Astfel, reieșind din cele sus-indicate, instanța de apel a constatat că, partea acuzării a prezentat instanței probe pertinente, admisibile și concludente, care în volum deplin dovedesc vinovăția inculpatului Cernoivan Nicolae de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, *escrocheria adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

Instanța de apel a indicat că, la emiterea sentinței instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor prezentate de către acuzare însă, în opinia instanței de apel, față de inculpatul Cernoivan Nicolae, urma a fi aplicată pedeapsa închisorii, cu executarea reală a ei, prevăzută de dispoziția articolului infracțiunii săvârșite.

La aplicarea felului și măsurii de pedeapsă inculpatului Cernoivan Nicolae, instanța de apel a ținut cont de circumstanțele reale și personale, de *caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii comise: că dânsul este fără antecedente penale, că infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, este una gravă, de lipsa circumstanțelor agravante și prezența celor atenuante, cât și comportamentul lui în timpul urmăririi penale, judecării cauzei în instanța de fond și a celei de apel, în ansamblu, indică la aceea că îndreptarea și reeducarea inculpatului Cernoivan Nicolae, este imposibilă fără izolarea lui reală de libertate.*

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Armanu-Ghemu Ludmila în numele inculpatului Cernoivan Nicolae, prin care solicită casarea deciziei cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului se invocă faptul că, decizia instanța de apel este una prea aspră, deoarece instanța de apel nu a ținut cont de examinarea cauzei în procedură simplificată în baza art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

5.1. În conformitate cu art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către avocata Armanu-Ghemu Ludmila în numele inculpatului Cernoivan Nicolae, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate, deoarece motivele invocate de recurent nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței unei erori de drept, prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și temeiurile invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța admite recursul, casează, parțial sau total, hotărârea atacată și menține hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

Din conținutul recursului declarat de către avocata Armanu-Ghemu Ludmila în numele inculpatului Cernoivan Nicolae, rezultă că recurentul, atacă decizia instanței de apel sub aspectul temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală – *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanță de apel în cazul când, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei care își găsește reflectare în decizia contestată.*

Referitor la esența cauzei, Colegiul penal reține faptul că, instanța de fond corect a constatat vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În speță, chestiunea litigiului privind modificarea hotărârii în partea stabilirii pedepsei, constituie obiectul procesului prezent.

Reieșind din prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de

instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Conform art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției.

Potrivit pct. 14. 7 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12.12.2005 „*Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*”, cu modificările ulterioare, una din chestiunile de drept pe care trebuie să le soluționeze instanța de apel este: *dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just.*

În acest aspect, motivele invocate de recurent la pct. 5 al prezentei decizii, referitor la individualizarea pedepsei, instanța de recurs le consideră întemeiate, deoarece instanța de apel nu a respectat criteriile generale de individualizare a pedepsei, ceea ce denotă ineficiența condamnării inculpatului la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

6.1. Așadar, instanța de apel, casând sentința în partea stabilirii pedepsei, și aplicând în privința inculpatului a unei noi pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de 2 ani, a apreciat din nou circumstanțele atenuante și agravante ale cauzei stabilite de instanța de fond, însă, fără a stabili altele, nu a ținut pe deplin cont de regulile de individualizare a pedepsei și nu s-a expus argumentat asupra circumstanțelor cauzei, care ar da posibilitatea de a agrava pedeapsa.

Astfel, potrivit sentinței, instanța de fond, făcând trimitere la prevederile art. 61, 75 Cod penal, a indicat în hotărâre mai multe circumstanțe atenuante, care au permis a-i numi inculpatului o pedeapsa pe un termen de 1 an și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții publice pe un termen de a an, suspendată pe un termen de probă de 1 an.

Prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, cer ca pedeapsa aplicată să fie nu numai echitabilă și legală, ci și individualizată. Individualizarea pedepsei constă în obligația instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului, necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

În acest sens, Colegiul penal lărgit reține, că instanța de fond la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) Cod penal, a ținut cont de toate circumstanțele atenuante cauzei, cât și lipsa celor agravante, numindu-i inculpatului o pedeapsă legală și echitabilă, capabilă să atingă scopul restabilirii echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Totodată instanța de fond la aplicarea pedepsei a ținut cont de prevederile art. 364¹ pct. 8) Cod de procedură penală, care indică că, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare (*f.d. 132 vol. I*).

Astfel, instanța de apel casând sentința în sensul agravării pedepsei stabilite inculpatului, și-a argumentat decizia prin faptul că, instanța de fond nu a ținut seama de toate circumstanțele cazului, de criteriile generale de individualizare a pedepsei, precum și de scopul pedepsei penale.

O asemenea argumentare nu poate servi temei de înăsprire a pedepsei, ori, aceste circumstanțe au fost luate în considerație la individualizarea pedepsei de către instanța de fond, iar alte circumstanțe ce ar servi temei de înăsprire a pedepsei nu au fost stabilite.

Nu corespunde realității nici afirmația instanței de apel, precum că instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 alin. (1) Cod penal, deoarece pe lângă faptul că, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală, totodată este și o măsură de corectare, infractorul fiind ajutat să se corecteze și să înțeleagă că, trebuie să respecte legile și normele de conviețuire socială.

În acest context, Colegiul penal, remarcă asupra următoarelor aspecte, ce au însemnătate asupra cazului în speță:

- dosarul a fost examinat prin prisma prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală;

- căința sinceră;
- prezența copilului minor la întreținere;
- inculpatul se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost condamnat;

Cele menționate în ansamblul lor esențial reduc gradul de pericol social al infracțiunii comise, considerând că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără privarea lui de libertate.

Astfel, la individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei, instanța de apel nu a respectat toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate, fapt ce constituie temei de casare a deciziei.

Prin urmare, Colegiul va admite recursul ordinar, întrucât s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale – temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul ordinar, declarat de către avocatul Armanu-Ghemu Ludmila în numele inculpatului Cernoivan Nicolae, casează decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 februarie 2016 și menține sentința Judecătoriei Ialoveni din 21 octombrie 2015, conform căreia:

Cernoivan Nicolae Anatolii, a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, și condamnat la 1 an și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții publice pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită lui Cernoivan Nicolae a fost suspendată pe un termen de probațiune de 1 an.

A se încasa de la Cernoivan Nicolae în folosul lui Cosovan Vladimir prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 1 200 euro, echivalentul în MDL la momentul executării.

A se încasa de la Cernoivan Nicolae în folosul lui Bîrsa Fiodor, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în sumă de 6 000 lei.

Cernoivan Nicolae Anatolii, urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsură preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Publicarea integrală la *05 iulie 2016*.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu